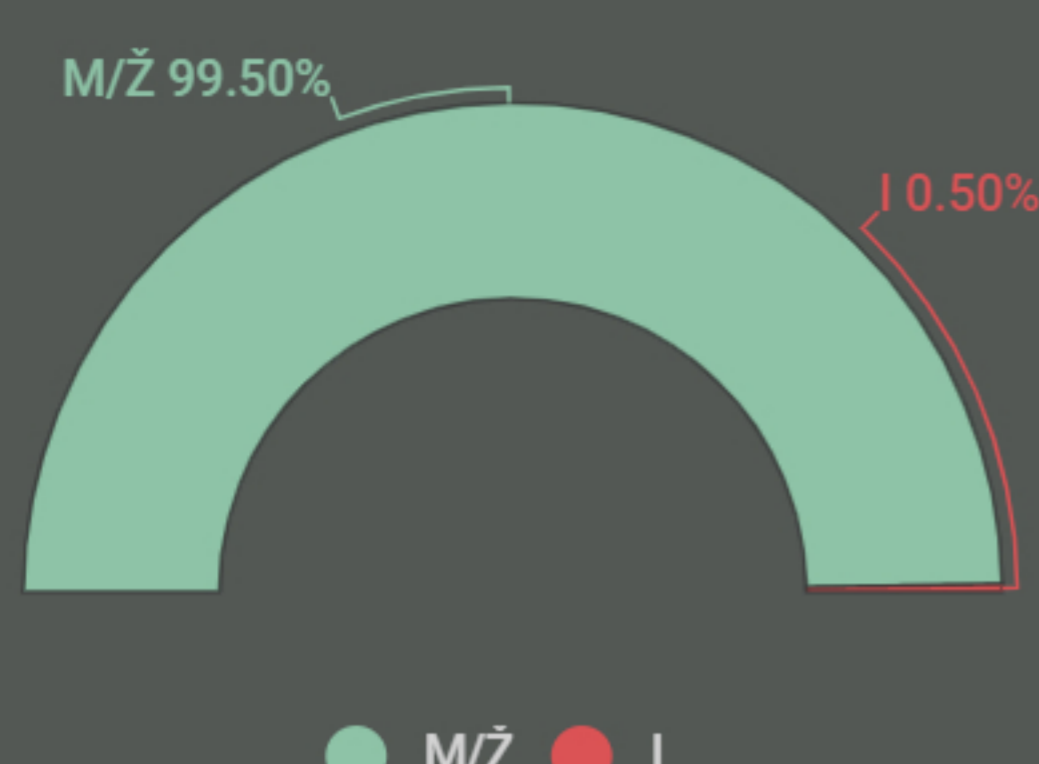

Ljudska prava intersepolnih osoba

PODACI SARAJEVSKOG OTVORENOG CENTRA

Prema pojedinim medicinskim procjenama, na 2000 osoba tipično muškog ili tipično ženskog spola, rodi se jedna intersepolna osoba.

● Prosječan broj intersepolnih osoba godišnje

Procjenjuje se da se u Bosni i Hercegovini (na prosječno 30 000 novorođenčadi godišnje), rodi 15 beba sa varijacijama u spolnim karakteristikama.

PROBLEMI INTERSEPOLNIH OSOBA U BIH

Iako je BiH dio malog broja zemalja u Evropi koje su napravile izuzetno pozitivan korak eksplicitnom zaštitom intersepolnih osoba u zakonodavstvu zabranom diskriminacije na osnovu spolnih karakteristika, intersepolne osobe su i dalje veoma nevidljiva i ranjiva skupina u bh. društvu.

Za intersepolne osobe i dalje se koriste pojmovi hermafroditizam i pseudohermafroditizam, iako su oni naučno neutemeljeni i stigmatizirajući.

Još uvijek nisu uspostavljene jasne medicinske smjernice i procedure o tome kako treba postupati u različitim slučajevima intersepolnosti, koje bi važile za sve medicinske ustanove u BiH.

Intersepolna novorođenčad upućuju se u veće kliničke centre u Sarajevu, Tuzli, Banjoj Luci, ali i izvan države. Jedna od medicinskih ustanova u BiH navela je da je česta praksa da se roditelji s djetetom šalju u Beograd u UDK Tiršovu i Institut za majku i dijete.

Pokazalo se da je unutar LGBTI zajednice problem prisilne operacije intersepolnih osoba specifičan samo za ovu grupu, te je ovo identifikovano kao veći prioritet od nemogućnosti zaključenja životnih zajednica, otežanog pristupa servisima i uslugama itd.

SMJERNICE ZA DJELOVANJE

2

Transparentno i dostupno informisanje o procedurama i medicinskom tretmanu u slučaju rođenja intersepolnih osoba i zabrana medicinski nepotrebnih hirurških zahvata i medicinskih tretmana normalizacije spola u zdravstvenim ustanovama nad intersepolnim osobama bez pune i informisane saglasnosti same intersepolne osobe.

1

Daljnja saradnja s medicinskim ustanovama i stručnjacima, kinjama, rad na informisanju i senzibilizaciji u vezi s problemima intersepolnih osoba, te revidiranje medicinskih klasifikacija i izbacivanje iz upotrebe zastarjelih pojmova poput hermafrodit i pseudohermafrodit.

3

Kontinuirano uključivanje državnih organa (ministarstva zdravstva) i državnih tijela nadležnih za zaštitu ljudskih prava (ombudsmena) u zaštitu ljudskih prava, samoodređenja i tjelesnog integriteta intersepolnih osoba.

Izradu publikacije podržala Američka agencija za međunarodnu saradnju (USAID). Stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne odražavaju nužno stav Američke agencije za međunarodnu saradnju (USAID) niti Vlade SAD-a, već isključivo autora.